

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут філології

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов

20/17 р.

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «СЛОВ'ЯНСЬКА МОВА»
(ПОЛЬСЬКА МОВА)**

Освітній рівень – перший (бакалаврський)
напрямок підготовки 6.020303 Філологія (переклад)

Затверджено
на засіданні кафедри української літератури
і компаративістики
протокол № 6 від «8» лютого 2017 р.
Завідувач кафедри

Київ – 2017

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
РОЗДІЛ I. Загальні вимоги до атестації	6
РОЗДІЛ II. Етапи та загальний зміст комплексного екзамену	7
РОЗДІЛ III. Узагальнений зміст курсу «Слов'янська мова» (польська)	8
РОЗДІЛ IV. Орієнтовні питання зі змістових блоків «Польська мова» та «Польська література»	169
РОЗДІЛ VI. Методичне забезпечення комплексної атестації	24
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	25

Упорядники:

Доктор філологічних наук, професор Брацка М. В.,

Доктор габілітований гуманітарних наук, професор Брацкі А. С.,

Кандидат філологічних наук, доцент Левко У. Е.,

Старший викладач Чайка-Лукович І. С.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка здобувача вищої освіти – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Комплексний екзамен зі спеціалізації є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише в перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до кваліфікаційного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи тієї дисципліни. Комплексний екзамен зі спеціалізації охоплює перелік конкретних проблем із орфографії та орфоєпії польської мови, при цьому звертається увага не лише на чинні правила правопису, але й на історію і динаміку польської орфографії, її основні засади, стан їх наукового опису на різних етапах розвитку науки про мову, реформаторську діяльність відомих особистостей, розкриваються особливості кодифікації норм літературної мови як органічного складника національної культури в цілому. Повний навчальний цикл теоретичної граматики охоплює такі розділи: «Фонетика», «Словозміна» (яка включає такі проблеми, як поділ іменників за родами, тверда та м'яка основи іменників, категорія числа, категорія особи, розрізнення чоловічо-особових і жіночо-речових форм; словозміна іменників жіночого, чоловічого і середнього родів в обох числах, словозміна іменників, які вживаються тільки у множині; словозміна прикметників, займенників та числівників (щодо останніх особлива увага надається синтаксичним зв'язкам кількісних і збірних числівників); значної уваги надається тому розділові, який розкриває граматичні особливості польського дієслова – це одна із найскладніших у плані словозміни частин

мови, оскільки передбачає наявність у студента попередніх базових знань і розвиненого мовного чуття з огляду на велику різноманітність формальних різновидів дієслів (зокрема, типів основ інфінітивів), а також складність морфологічних перетворень при творенні особових форм за часами, видами, способом дії тощо.

Літературна складова комплексного екзамену охоплює загальні відомості щодо розвитку польської літератури та її зв'язків з літературою сусідів (українською зокрема), відтак створює передумови для подальшої наукової праці студентів в якості формування бази можливих компаративних співвіднесень. Окрім того, курс допомагає прослідкувати розвиток історії окремих мовних явищ, поширити країнознавчий матеріал, систематизувати відомості про історію Польщі.

Належна підготовка студентів напряму підготовки філологія (переклад) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» передбачає ефективну реалізацію навчального плану. Основними учасниками навчального процесу є, як відомо, викладач і студент, кожен з яких має свої обов'язки, завдання і права. Моральним обов'язком викладача є віддана, чесна і кваліфікована дидактична діяльність, яка має бути для студентів зразком професійної майстерності і фахової компетенції. Студенти, у свою чергу, повинні опанувати передбачену навчальними програмами сукупність знань зі структури, системи й етапів розвитку мови, теорії та історії літератури, умінь систематизувати явища філологічного дискурсу і навичок їх практичного застосування. Даний обсяг фахової підготовки студентам належить продемонструвати під час відповіді на екзамені.

Екзамен передбачає висвітлення студентом питань з мови та літератури, а також демонстрування навичок перекладу і проводиться в усній формі з подачею студентом письмового переліку основних положень відповіді.

РОЗДІЛ І. Загальні вимоги до атестації

Атестація випускників за напрямом *6.020303 Філологія (переклад)* здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра за напрямом *6.020303 Філологія (переклад)*, з використанням комплексних методів комплексної діагностики – комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації.

Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

Атестація якості підготовки бакалавра з філології (переклад) щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Додаток А

Дисципліни, що виносяться на комплексну атестацію

<i>№ з/п</i>	<i>Шифр навчальної дисципліни за ОПІ</i>	<i>Дисципліна, що виносить на комплексну атестацію</i>
<i>1</i>		Слов'янська мова (польська)
<i>2</i>		Література слов'янських народів
<i>3</i>		Практика зі спеціалізації

РОЗДІЛ II. Етапи та загальний зміст комплексного екзамену

4.1. Комплексний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання комплексу певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

4.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний екзамен зі спеціалізації бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідній кафедрі екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

РОЗДІЛ III. Узагальнений зміст курсу «Слов'янська мова»

(«Польська мова»)

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОЛЬСЬКУ МОВУ

Польська мова в родині слов'янських мов. Належність польської мови до західнослов'янської підгрупи.

Розділ 2. ГРАФІКА ТА ОРФОЕПІЯ

Графіка та орфоепія. Польська абетка. Букви та їхні назви. Вимова голосних і приголосних звуків. Співвідношення між буквою і звуком. Графічні способи позначення польських голосних (букви *i, y, a, e, u / ó*) і приголосних звуків (*h, l, ł, ź, ż, ś, ć, ń*). Диграфи (*ch, rz, sz, cz, dz, dź, dż*), буквосполучення (*szcz, dżdź, ść*), діакритичні знаки. Способи позначення м'якості приголосних звуків в словах у різних позиціях.

Розділ 3. ФОНЕТИКА. ОРФОГРАФІЯ

Будова артикуляційного апарату, функції органів мовлення. Фонетична система сучасної польської мови. Наголос у польській мові, його місце та характер. Вимова голосних в ненаголошених і наголошених складах (у зіставленні з українською мовою). Відсутність протиставлення за довготою, тонічною силою наголошених і ненаголошених складів у слові, відсутність редукції голосних у кінці слова. Випадки відхилення від усталеного місця наголосу. Наголос у запозичених словах. Ненаголошені слова (енклітики та проклітики). Наголос у реченні. Поділ слів при перенесенні.

Голосні звуки. Класифікація голосних звуків та особливості їхньої вимови (порівняно з українською та російською мовами). Носові голосні [*a, e*], їхнє асинхронне утворення. Вимова носових голосних у різних позиціях (в кінці слова, перед спірантами, африкатами, сонорними, задньоязиковими приголосними, зубними і губними приголосними).

Приголосні звуки. Класифікація приголосних звуків (*b, p, m, n, g, k, ch, w, f, r, d, t, z, s*). Характеристика приголосних за місцем утворення (губні, передньоязикові, середньоязикові, задньоязикові), за способом утворення

(зімкнені, спіранти, африкати, сонорні), за участю голосу (дзвінки, глухі). Артикуляція твердих шиплячих і свистячих. Вимова м'яких губних, середньоязикових приголосних, різні типи бокового *l*, м'які передньоязикові [*s'*, *z'*, *t'*, *d'*, *r'*] у запозичених словах. Наслідки перехідних палаталізацій у польській фонетичній системі. Артикуляція приголосних звуків польської мови та особливості їхньої вимови у порівнянні з українською і російською мовами. Прогресивна і регресивна асиміляція приголосних звуків. Вимова приголосних на кінці слова. Спрощення груп приголосних у мовленні.

Фонологічна система польської мови. Фонетична транскрипція. Склад голосних фонем польської літературної мови, диференційні ознаки голосних фонем. Склад приголосних фонем польської мови, основні диференційні ознаки приголосних фонем.

Історія польської орфографії. Реформатори польського правопису в історії польської мови. Основні орфографічні принципи: фонетичний, морфологічний, історико-етимологічний, конвенційний (семантико-граматичний). Орфографічні словники польської мови.

Розділ 4. МОРФОЛОГІЯ

Критерії поділу на частини мови. Граматичні категорії. Характеристика частин мови. Змінювані (*rzeczownik, przymiotnik, czasownik, liczebnik, zaimek rzeczowny, przymiotny, liczebny*) і незмінювані частини мови (*przysłówek, zaimek przysłowny, przyimek, spójnik, wykrzyknik, partykuła*). Частини мови і частини речення. Співвідношення частин мови в польській, українській і російській мовах.

Іменник, його лексико-граматичні розряди (конкретні й абстрактні, істоти й неістоти, власні й загальні, речовинні, збірні). Граматичні категорії іменника (рід, число, відмінок). Іменники чоловічого роду. Категорії особи та істоти в іменників чоловічого роду (чоловічо-особові, чоловічо-тваринні та чоловічо-речові). Співвідношення граматичних категорій іменника в польській, українській і російській мовах. Система відмінків. Поняття типу і різновиду відмінювання, зв'язок відміни з родовою приналежністю та характером основи. Відмінювання іменників чоловічого, жіночого, середнього

роду в однині і множині. Співвідношення категорій назв істоти / неістоти, чоловічо-особової і числа у відмінюванні іменників чоловічого роду. Тенденція до уніфікації відмінкових закінчень іменників. Морфологічна адаптація запозичених іменників (категорія роду, деплюралізація) і особливості їх відмінювання.

Прикметник у польській мові, його лексико-семантичні особливості. Семантико-граматичні розряди прикметників. Особливості відмінювання прикметників, основні фонетико-морфологічні чергування. Утворення ступенів порівняння. Синтетичні, аналітичні та суплетивні форми прикметників. Повні і стягнені форми прикметників. Чоловічо-особова категорія у прикметниках. Співвідношення граматичних категорій прикметника в польській, українській і російській мовах.

Займенник і його класифікація за семантичними розрядами, типами словозміни. Відмінювання різних розрядів займенників у польській мові. Повні й короткі форми особових займенників, особливості їх вживання. Особливості граматичних категорій займенників. Чоловічо-особова категорія у займенниках.

Співвідношення граматичних категорій займенника в польській, українській і російській мовах.

Числівник як частина мови: множинність граматико-семантичної віднесеності числівника з іншими частинами мови. Граматичні категорії числівника: категорія відмінка, чоловічо-особова категорія; обмежено – роду і числа. Семантичні і структурні розряди числівників. Відмінювання числівників різних розрядів у польській мові. Особливості сполучуваності числівників з іменниками.

Дієслово як змінювана частина мови та його граматичні категорії: часу (теперішній, минулий і майбутній), особи, числа, виду (доконаний і недоконаний), роду, способу (дійсний, наказовий та умовний), стану (активний, пасивний та зворотний), чоловічо-особова категорія. Категорія перехідності – неперехідності. Дієслівні основи теперішнього часу та інфінітива.

Дійсний спосіб. Дієвідмінювання дієслів у теперішньому часі. I–III дієвідміни дієслів. Чергування голосних і приголосних в основах теперішнього часу. Минулий час дієслів. Дієприкметникова форма на *-l*, її творення та вживання в сучасній польській мові (форми минулого часу, майбутнього часу, умовного способу). Дієвідмінювання дієслів у майбутньому часі. Майбутній простий і складений часи дієслів. Наказовий спосіб дієслів. Морфологічні форми наказового способу. Чергування голосних і приголосних в основі. Умовний спосіб дієслів і його утворення. Місце умовної частки *-bu* і особових закінчень. Відмінювані дієслівні форми. Дієприкметники активні і пасивні, їх творення, особливості вживання. Віддієслівні іменники, їх категоріальна приналежність і місце серед інших дієслівних форм. Незмінні дієслівні форми: інфінітив, його морфологічні типи; дієприслівник. Особливості утворення дієприслівників недоконаного і доконаного виду. Безособові дієслівні форми на *-no*, *-to*.

Прислівник як частина мови. Значення, морфологічні особливості, синтаксична роль і структурно-семантичні розряди прислівників у польській мові. Ступені порівняння якісно-означальних прислівників. Синтетична та аналітична форми ступенів порівняння прислівників (*stopniowanie proste i opisowe*).

Службові слова у польській мові. **Прийменник** як службова частина мови, яка диференціює значення відмінкових форм. Класи та групи прийменників за походженням. **Сполучник** як частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю. Сполучники з точки зору походження. **Частка** як частина мови. Групи часток за значенням і вживанням. **Вигук** як частина мови. Значення вигуків. Групи вигуків за походженням. Звуконаслідувальні слова. Особливості вживання вигуків і звуконаслідувальних слів у мовленні.

Розділ 5. СЛОВОТВІР

Основні способи словотворення в польській мові: суфіксація, префіксація, суфіксально-префіксальний спосіб, конверсія, складання, аббревіація, зрощення. Словотвірний аналіз.

Словотворення іменників. Словотвірні деривати: транспозиційні (назви дій, назви абстрактних ознак), модифікаційні (назви жінок, експресивні назви, аугментативні назви), мутаційні (назви виконавців дії, назви професій, назви носіїв рис, назви місць, об'єктів, витворів, збірні назви). Віддієслівні, відсубстантивні, відад'єктивні суфіксальні іменники. Префіксальне творення іменників. Суфіксально-префіксальне творення іменників. Складні назви (*zestawienia, zrosty, złożenia*).

Словотворення прикметників. Суфіксальне творення якісних і відносних прикметників. Префіксальне словотворення прикметників. Префіксально-суфіксальне словотворення прикметників. Прикметники, утворені від різних частин мови. Віддієслівні, відсубстантивні, відад'єктивні суфіксальні дієслова. Префіксальне словотворення дієслів.

Префіксально-суфіксальне, суфіксально-постфіксальне творення дієслів.

Словотворення числівників. Словотворення прислівників. Суфіксальне словотворення прислівників. Префіксальне словотворення прислівників. Префіксально-нульове творення прислівників. Суфіксально-префіксальне словотворення прислівників.

Розділ 6. СИНТАКСИС

Завдання синтаксису і пунктуації. Словосполучення і речення. Речення і судження. Висловлювання, речення, еквіваленти речення (*wypowiedzenie – zdanie, równoważnik zdania, wykrzyknienia, zawiadomienia*). Предикативність (*orzeczenie czasownikowe (syntetyczne) i imienne (analizyczne)*).

Словосполучення, їх граматична організація, типи граматичного зв'язку у словосполученні. Граматичне значення і функції словосполучення. Головне і залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за способами вираження головного слова. Способи підрядного зв'язку слів у словосполученні: присудковий (*związek orzeczeniowy*), узгодження (*związek zgody*), керування (*związek rządu*), прилягання (*związek przynależności*).

Речення та його ознаки. Класифікація речень. Модальні типи речень: розповідні (*oznajmujące*), питальні (*pytające*), спонукальні (*rozkazujące*),

окличні (*wykrzyknikowe*). Речення поширені і непоширені (*zdania rozwinięte i nierozwinięte*). Типи речень за будовою: прості та складні.

Прості речення (*zdania pojedyncze*). Члени речення (*człony lub części zdania*). Головні члени (*główne człony*): підмет (*podmiot*), присудок (*orzeczenie*) як граматична база простого речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний та дієслівний) і способи їхнього вираження. Основні функції компонентів складеного присудка: вираження граматичного значення присудка (функція допоміжної частини) та вираження основного лексичного значення присудка (функція основної частини – неозначеної форми дієслова чи іменної частини).

Другорядні члени речення: означення (*przydawka*), додаток (*dopełnienie*), обставина (*okolicznik*). Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Способи вираження означень. Написання непоширених прикладок у польській мові в порівнянні з українською та російською. Способи вираження додатків. Типи обставин за значенням і способи їхнього вираження.

Однорідні члени речення (*szeregi jako związki współrzędnych wyrazów*). Способи поєднання однорідних членів речення між собою.

Односкладні речення. Типи односкладних речень за способом вираження і значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Пунктуаційні знаки при дієприслівникових зворотах та одиничних дієприслівниках в українській, російській і польській мовах.

Порядок слів у простому реченні, постпозиція означення в польському реченні. Розділові знаки у простому реченні. Синтаксичний розбір простого речення: 1. тип речення за метою висловлювання: розповідне, питальне, спонукальне; 2. тип речення за емоційним забарвленням: окличне, неокличне; 3. тип речення за складом граматичної основи: двоскладне, односкладне

(означено-особове, неозначено-особове, безособове, називне); 4. тип речення за наявністю чи відсутністю другорядних членів: непоширене, поширене; 5. аналіз головних і другорядних членів речення; 6. розділові знаки в реченні.

Складні речення (*zdania złożone*). Ознаки складного речення. Способи зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація і сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Складні безсполучникові речення і складні сполучникові речення (*zdania złożone bez spójników, zdania złożone spójnikowe*). Складні складносурядні і складнопідрядні речення (*parataksa (współrzędność) i hipotaksa (podrzędność)*).

Складні складносурядні речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні.

Складні складнопідрядні речення. Головне та підрядне речення. Способи вираження залежності підрядних речень. Підрядні сполучники та сполучні слова. Розділові знаки між головним і підрядним реченнями. Основні види підрядних речень: підметові, присудкові; з'ясувальні, означальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, мети, причини, умовні, допустові, наслідкові) (*zdania podmiotowe, orzecznikowe; zdania określające: dopełnieniowe, przydawkowe, okolicznikowe – miejsca, czasu, sposobu, stopnia lub miary, celu, przyczyny, warunku, przyzwolenia, skutku*). Поняття послідовної підрядності, однорідної підрядності та неоднорідної підрядності.

Безсполучникові складні речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між простими реченнями: 1) з однорідними рівноправними частинами; 2) з неоднорідними (пояснювальним і пояснюючим) реченнями. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні. Складні речення з різними видами зв'язку (*zdania wielokrotnie złożone*). Складні речення з сурядним і підрядним зв'язком. Складне речення із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком. Синтаксичний розбір складного речення: 1. тип речення за характером синтаксичних відношень і зв'язків між його частинами (складносурядне, складнопідрядне, безсполучникове, складне із сурядним і підрядним зв'язком, складне із сполучниковим, складне із

сполучниковим і безсполучниковим зв'язком); 2. кількість частин-речень і характер відношень (сміслових зв'язків) між ними; 3. способи вираження зв'язку між частинами: інтонація, сполучники чи сполучні слова; 4. аналіз кожної частини як простого речення; 5. розділові знаки в реченні; 6. графічна схема речення.

Способи передавання чужого мовлення. Пряма і непряма мова (*мова niezależna i zależna*). Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови.

Розділ 7. ОРФОГРАФІЯ І ПУНКТУАЦІЯ

Правопис слів з *u / ó, ź / rz, ch / h, j / i, ge, gie, ke, kie*. Правопис слів з *e, a, en, et, on, ot*. Правопис префіксів *roz-, ob-, bez-, z-* (*s-, ś-*), *wz-, wez-, ws-, wes-*. Велика буква у власних назвах (іменах, прізвищах, географічних назвах). Правопис частки *nie* з іменниками, дієсловами, прикметниками. Правопис прийменників з іншими словами.

Розділові знаки в простому і складному реченні. Розділові знаки між однорідними членами речення. Відокремлені члени речення, слова, синтаксично не пов'язані з членами речення (звертання, вставні слова, вигуки тощо) і розділові знаки при них. Пряма мова, цитати і розділові знаки при них.

Розділ 8. ЛЕКСИКА І ФРАЗЕОЛОГІЯ

Лексикологія як розділ науки про мову. Склад сучасної лексики польської мови. Питома польська лексика. Шляхи поповнення і розширення словникового фонду польської мови (словотвір, семантична деривація). Іншомовні запозичення (латинізми, германізми, англіцизми; слова, запозичені зі слов'янських мов). Загальнонародна лексика, її диференціація. Лексема та її значення. Однозначні і багатозначні мовні одиниці.

Фразеологія і фразеологізми. Типи фразеологізмів і джерела їх утворення. Польська лексикографія: основні типи словників польської мови.

РОЗДІЛ IV. Орієнтовні питання з дисципліни «Польська мова»

Теоретичні питання:

1. Відмінювання дієслова *być* в теперішньому, минулому та майбутньому часах.
2. Дієвідміни в польській мові.
3. Дієвідміна на *-m, -sz*.
4. Дієвідміна на *-ę, -isz/-ysz*.
5. Дієвідміна на *-ę/-esz*. Особливості відмінювання дієслів на *-ować*.
6. Роди іменників і прикметників у польській мові.
7. Орудний відмінок однини і множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
8. Знахідний відмінок однини і множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
9. Особливості вживання числівників (1, 2, 3, 4, 5 і т.д) з іменниками (на прикладі іменників *rok, złoty, grosz, godzina, minuta, miesiąc*).
10. Присвійні займенники.
11. Особові займенники, їх відмінювання.
12. Особливості вживання дієслів *spotykać się* і *spotykać*.
13. Особливості вживання дієслів *ić / chodzić, jechać / jeździć*.
14. Особливості вживання дієслів *wiedzieć / znać*.
15. Способи позначення часу за годинником.
16. Родовий відмінок однини і множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
17. Минулий час регулярних дієслів.
18. Минулий час нерегулярних дієслів (*jeść, móc, iść*, дієслова на *-eć*).
19. Способи утворення майбутнього часу.
20. Місцевий відмінок однини і множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
21. Називний відмінок множини нечоловічо-особових іменників і прикметників.
22. Називний відмінок множини чоловічо-особових іменників і прикметників.
23. Давальний відмінок однини і множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
24. Утворення прислівників.
25. Вид дієслова.
26. Умовний спосіб дієслова: утворення.
27. Наказовий спосіб дієслова: утворення.
28. Питальні займенники.
29. Відмінювання кількісних числівників.
30. Відмінювання порядкових числівників.

Розмовні теми:

1. Biografia.
2. Uniwersytet.
3. Moja rodzina.
4. Mój dzień i mój tydzień.
5. Czas wolny i hobby.
6. Jedzenie.
7. Wygląd zewnętrzny.
8. Uлюбiona książka.
9. Opis mieszkania, domu
10. Podróż pociągiem.
11. Podróż samolotem.
12. Zakupy.
13. Moje dzieciństwo.
14. Polska legenda.
15. Moja przyszłość.
16. Plusy i minusy pracy tłumacza.
17. Podróż do Polski.
18. Lubię podróżować.
19. Pogoda.
20. Sport to zdrowie.
21. Święta w Ukrainie.
22. Święta w Polsce.
23. Moje miasto.
24. Co wiem o Polsce.
25. Wybitni Polacy.
26. Polscy Nobliści.
27. Trzy stolice Polski.
28. W kawiarni.
29. W restauracji.
30. W aptece.

Теми блоку «Польська література»

1. Періодизація історії польської літератури
2. Польський фольклор
3. Середньовічна література на теренах Польщі
4. Польська література періоду Відродження
5. Література польського бароко

6. Польська література нового часу
7. Література епохи Просвітництва
8. Польський романтизм
9. Творчість Адама Міцкевича
- 10.«Внутрішній» польський романтизм
- 11.Польський романтизм на еміграції
- 12.Видатний представник польського романтизму Юліуш Словацький
- 13.Літературна творчість на теренах Польщі у роках 1822-1830
- 14.Література періоду листопадового повстання
- 15.Позитивізм на польських теренах
- 16.Найвидатніші письменники польського позитивізму
- 17.Творчість письменників-модерністів
- 18.Творчість Генріха Сєнкевича
- 19.Творчий доробок Болеслава Пруса
- 20.Тенденційна література – Еліза Ожешкова
- 21.Літературна творчість у роках 1891-1919 – Молода Польща
- 22.Польська література в міжвоєнному періоді
- 23.Польська література під час Другої світової війни
- 24.Польська література в роках 1945-1950
- 25.Література в соціалістичній Польщі 1950-1956
- 26.Познанський червень 1956 року (1956-1960 роки)
- 27.Літературні процеси в 60 -х та 70-х роках
- 28.Польська література в 80-х роках
- 29.Літературні процеси в 90-х роках у Польщі
- 30.Сучасна польська література.

РОЗДІЛ V. Організація діагностики якості підготовки

6.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Критерії оцінювання якості підготовки

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

На комплексний екзамен зі спеціалізації винесено основні питання з фахових дисциплін, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань польської мови.

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне питання випускник може максимально отримати 25 балів.

Перше питання стосується теоретичних знань зі спеціалізації. Оцінка знань випускників є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначеного курсу, а також під час проходження практик.

22-25 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик польської мови, специфічних особливостей термінологічного апарату та прийомів конкретних методів, а також спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі для створення навчальних ситуацій, обґрунтовувати теоретичні питання мови, давати

оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку тим чи тим певним теоретичним положенням з лінгвістики.

17-21 бал – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з польської мови, розуміє структуру мовної системи, вміє членувати мовні одиниці на найбільші і найменші сегменти мовної системи, обґрунтовує закономірності й особливості функціонування мовних одиниць, їх взаємозв'язків та взаємовідношень, вияв мовних одиниць у мовленні, умінь трансформувати конкретне слово у складну синтаксичну конструкцію та згортати синтаксичні конструкції в реальне слово.

12-16 балів – випускник орієнтується в матеріалі, проте поверхово усвідомлює ролі значення і зв'язків у реченні, зокрема парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні зв'язки, не завжди може самостійно виявити тип і структуру речення.

1-11 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, категоріях лінгвістики, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, правила, теорії, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні мовні та мовленнєві помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить стилістичні огріхи.

Друге питання стосується практичних знань зі спеціалізації. Оцінка знань випускників є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначеного курсу, а також під час проходження практик.

22-25 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик польської мови, специфічних особливостей термінологічного

апарату та прийомів конкретних методів, а також спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі для створення навчальних ситуацій, обґрунтовувати теоретичні питання мови, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку тим чи тим певним теоретичним положенням з лінгвістики.

17-21 балів – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з польської мови, розуміє структуру мовної системи, вміє членувати мовні одиниці на найбільші і найменші сегменти мовної системи, обґрунтовує закономірності й особливості функціонування мовних одиниць, їх взаємозв'язків та взаємовідношень, вияв мовних одиниць у мовленні, умінь трансформувати конкретне слово у складну синтаксичну конструкції та згортати синтаксичні конструкції в реальне слово.

12-16 балів – випускник орієнтується в матеріалі, проте поверхово усвідомлює ролі значення і зв'язків у реченні, зокрема парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні зв'язки, не завжди може самостійно виявити тип і структуру речення.

1-11 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, категоріях лінгвістики, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, правила, теорії, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні мовні та мовленнєві помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить стилістичні огріхи.

Третє – практичне завдання (усний переклад публіцистичного чи навчального тексту).

18-25 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при перекладі; розрізняє особливості різних стилів; виявляє компетентнісний підхід до вивченого; володіє достатньою базою країнознавчої інформації; при відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

12-17 балів виставляється за те, що:

випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово обґрунтовує ту чи ту мовну одиницю, її функції та вияви, не завжди може самостійно виявити ієрархічні зв'язки між мовними одиницями.

1-11 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно здійснити переклад тексту, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; містить значну кількість мовленнєвих та стилістичних огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- практичні навички перекладу, визначення фразеологізмів та сталих сполучень слів, багатство мови.

Четверте – теоретичне завдання (польська література).

18-25 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів базовим теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при літературному аналізі; виявляє компетентнісний підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, оцінюючи літературний процес; при відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

12-17 балів виставляється за те, що:

випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово обґрунтовує те чи інше явище польської літератури, не завжди може самостійно виявити європейський контекст її розвитку.

1-11 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно здійснити аналіз літературного явища, тексту, епохи відповідно до схеми аналізу, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; містить значну кількість мовленнєвих та стилістичних огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами польської мови і культури усної відповіді.

РОЗДІЛ VI. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випусковими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Burkat A., Jasińska A., Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra!!! Po polsku 2. Podręcznik studenta. – Kraków: Prolog, 2010. – 168 s
2. Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra!!! Po polsku 1. Podręcznik studenta. – Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2007.
3. Madelska L., Warchol-Schlottmann M. Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego. – Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2013, wyd. 2.
4. Tomkowski J. Najkrótsza historia literatury polskiej. – Warszawa, 2kolory, 2015.

Додаткова

1. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego. Podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców: Komentarz językowy, ćwiczenia (1). — Kielce, 1994.
2. Drwal-Straszakowa K., Martyniuk W. Powiedz to po polsku. Kraków: Universitas, 2006.
3. Gałyga D. Jak to łatwo powiedzieć. – Kraków: Universitas, 2011.
4. Kucharczyk J. Zaczynam mówić po polsku. – Łódź: Wing, 2004.
5. Kurzowa Z. Ilustrowany słownik podstawowy języka polskiego, wraz z indeksem pojęciowym wyrazów i ich znaczeń. – Kraków: Universitas.
6. Lechowicz J., Podsiadły J. Ten, ta, to. Ćwiczenia nie tylko gramatyczne dla cudzoziemców, Łódź 2001.
7. Machowska J. Gramatyka? Dlaczego nie?! Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1. – Kraków: Universitas, 2010.
8. Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra!!! Po polsku 1. Zeszyt ćwiczeń. – Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2007.
9. Miodunka W. Cześć, jak się masz? Część I. Spotykamy się w Polsce. A1. – Kraków: Universitas, 2005. – 272 s.
10. Miodunka W. Uczmy się polskiego. Cz. I. – Warszawa: Polska Fundacja Upowszechniania Nauki, 1996. (kurs wideo).

11. Seretny A. A co to takiego? Obrazkowy słownik języka polskiego. – Kraków: Universitas, 2003.
12. Stempek I. Gry i zabawy językowe. Poziom A1 / Iwona Stempek. – Kraków: Glossa, 2013.
13. Stempek I., Grudzień M. Polski. Krok po kroku. Zeszyt ćwiczeń. Poziom 1 / Iwona Stempek, Małgorzata Grudzień. – Kraków: Glossa, 2013. – 112 s.
14. Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A. Polski krok po kroku. Poziom A1. – Kraków: Szkoła języków obcych Glossa, 2011
15. Szelc-Mays M. Nowe słowa – stare rzeczy. Podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego. – Kraków: Universitas, 2007.
16. Szelc-Mays M., Rybicka E. Słowa i słówka. Podręcznik do nauczania słownictwa i gramatyki dla początkujących. – Kraków: Exe, 1997.
17. Tittenbrun K. Duży słownik ortograficzny języka polskiego z zasadami pisowni. — Warszawa, 1997.
18. Назарук В., Юрковський М. Українсько-польський, польсько-український словник. — К., 2003.

Интернет-ресурси:

<http://www.polska.ru/jezyk>

<http://www.languages-study.com>

<http://www.interklasa.pl>

<http://www.e-polish.eu>